

Skupna izjava o razmerah v Gazi in izraelsko-palestinskem konfliktu

(Slovenija in Španija, 29. maj 2025)

Slovenija in Španija pozivata k takojšnji ustavitvi humanitarne katastrofe v Gazi. Od Izraela zahtevamo, da nujno odpravi blokado in omogoči popoln, neomejen dostop za humanitarno pomoč v skladu z načeli nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti. Bistvenega pomena je, da to pomoč usklajujejo Združeni narodi in Agencija Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA). Zaščititi je treba preživetje humanitarnih operacij pod vodstvom Združenih narodov v Gazi. Odločno nasprotujemo načrtu pomoči, ki ga vodi Izrael, saj lahko povzroči nadaljnje množično razseljevanje Palestincev.

Izrael mora ustaviti masaker v Gazi. Pozivamo vse strani, da se nemudoma začnejo iskreno pogajati za prekinitev ognja in takojšnjo izpustitev vseh talcev, pri čemer priznavamo ključna prizadevanja Združenih držav Amerike, Egipta in Katarja za posredovanje pri pogajanjih. Trajna in takojšnja prekinitev ognja je bistvenega pomena. Pozivamo vlado Združenih držav Amerike, da okrepi svoja prizadevanja in izvaja večji pritisk na Izrael, da bi pomagala to doseči.

Vnovič potrjujemo, da je brezpogojno nujno, da vse strani spoštujejo mednarodno pravo, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom in pravom človekovih pravic. Kršitve je treba obravnavati in zagotoviti, da bodo kršitelji odgovarjali za njih. Vsi akterji morajo nedvoumno prenehati napadati civiliste, novinarjem in humanitarnim delavcem pa je treba zagotoviti varnost.

Odločno obsojamo naraščajoče nasilje na Zahodnem bregu in v vzhodnem Jeruzalemu, vključno z napadi naseljencev, nezakonito širitvijo naselij in prisilnim razseljevanjem. Ta dejanja pomenijo sistematično politiko *de facto* priključitve, jasne kršitve mednarodnega prava in so ovira za mir in uspeh rešitve dveh držav ter jih je treba odločno zavrnilo. Razmere ostajajo zelo zaskrbljujoče in zahtevajo takojšnjo pozornost.

Prizadevati si moramo za politično rešitev in izkoristiti priložnost, ki jo ponuja junijska mirovna konferenca v New Yorku o mirni rešitvi palestinskega vprašanja in implementaciji rešitve dveh držav. Ta konferenca pod vodstvom Savdske Arabije in Francije je zgodovinska priložnost za napredek, ki je ne smemo zamuditi. Njen uspeh je odvisen od širokega arabskega in evropskega soglasja ter odločnega ukrepanja mednarodne skupnosti. Edina pot do trajnega miru v regiji je uresničitev rešitve dveh držav. Slovenija in Španija sta pred letom dni priznali Državo Palestino, danes pa pozivamo druge države, naj storijo enako in podprejo priznanje palestinske državnosti.

Pozdravljamo ministrsko srečanje madridske skupine, ki je potekalo 25. maja v Madridu. Srečanje daje prepotrebni politični trenutek prizadevanjem za napredek rešitve dveh držav, kot edini poti k pravičnemu in trajnemu miru v regiji.

Slovenija in Španija vnovič pozivata k formalnemu pregledu skladnosti ravnanj Izraela z njegovimi obveznostmi po 2. členu Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Izraelom. Dolžnost Evropske službe za zunanje delovanje in Evropske komisije je, da to pregledata in ocenita, ali Izrael spoštuje človekove pravice in demokratična načela, ki jih zahteva sporazum. Ponavljajoče se kršitve človekovih pravic, ki jih izvaja izraelska vlada, govorijo same zase. Slovenija in Španija tudi pozivata k nadaljnjim sankcijam proti nasilnim izraelskim naseljencem in tistim, ki stojijo na poti rešitve dveh držav. Prav tako pozivamo k uvedbi embarga na dobavo orožja Izraelu. Še naprej spodbujamo Evropsko unijo, da podpre

mednarodne pravne mehanizme za preiskovanje domnevnih vojnih zločinov in zagotovi pravico za vse žrtve.